

แผนกิจกรรม
ชุดวิชา 32727 สัมมนาการจัดการทั่วไป
ประจำภาคต้น ปีการศึกษา 2568

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
Sukhothai Thammathirat Open University

หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

ปฏิทินการศึกษา ภาคการศึกษาที่ 1/2568
ชุดวิชา 32727 สัมมนาการจัดการทั่วไป

อาจารย์ผู้สอน 1. ผศ.ดร.ภาวิน ชินะโชติ
 2. ผศ.ดร.สุรเดช หวังทอง
 3. ผศ.ดร.วราภรณ์ สุขแสนชนานันท์
 4. อ.ดร.กัลยณัฐ กิตติพงษ์พิทยา

เปิดภาคการศึกษา 15 กันยายน 2568 – 30 มกราคม 2569

สอบไล่ 1 กุมภาพันธ์ 2569

ตารางกิจกรรม e-learning

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี	กิจกรรม
1	(15 ก.ย.-21 ก.ย. 68)	ปฐมนิเทศ+แผนกิจกรรม
2-8	23 ก.ย. – 30 ธ.ค. 2568	} ศึกษาแนวการศึกษาชุดวิชา หน่วยที่ 1-15 และชม e-learning 10 Module
9	23 พ.ย. 2568	
10	21 ธ.ค. 2568	กิจกรรมที่ 1 * ส่งกิจกรรมรายบุคคลเป็นไฟล์ส่งงานทางช่องทางที่กำหนดไว้ในห้องเรียน e-learning ภายในวันอาทิตย์ที่ 23 พ.ย. 2568 ก่อนเวลา 24.00 น.
		กิจกรรมที่ 2 ** ส่งกิจกรรมรายบุคคลเป็นไฟล์ส่งงานทางช่องทางที่กำหนดไว้ในห้องเรียน e-learning ภายในวันอาทิตย์ที่ 21 ธ.ค. 2568 ก่อนเวลา 24.00 น.

การสัมมนาเสริม

เนื่องจากชุดวิชานี้มีการจัดสอน e learning แบบที่มีการประเมินผล ดังนั้นการสัมมนาเสริมจึงมีเพียง 1 ครั้ง ใช้เวลาในการสัมมนาเสริม 2 วันๆ ละ 6 ชั่วโมง รวมเป็น 12 ชั่วโมง โดยนักศึกษาต้องเข้าสัมมนาเสริม 1 ครั้งตามกลุ่มและวันเวลาที่กำหนดไว้

กิจกรรมที่กำหนดให้ทำใน e-learning

กิจกรรมนี้ให้นักศึกษาจัดทำเป็นรายบุคคล และส่งคำตอบแต่ละกิจกรรมในระบบ e-learning การส่งงานเกินกำหนดอาจถูกหักคะแนน

* กิจกรรมที่ 1 (10 คะแนน)

อ่านบทความเรื่อง “แนวโน้มเศรษฐกิจไทยปี 2568 ปัจจัยเสี่ยงและโอกาสของธุรกิจ” แล้วจัดทำบทวิจารณ์แสดงความคิดเห็นของนักศึกษาต่อเนื้อหาบทความ ว่านักศึกษาเห็นปัจจัยเสี่ยงเรื่องที่สำคัญอะไรบ้าง และข้อมูลจากบทความนั้นทำให้มีช่องทางในการจัดการธุรกิจและลงทุนอย่างไรบ้าง บทวิจารณ์ควรมีความยาวประมาณ 5-10 หน้ากระดาษ พร้อมจัดทำรายการเอกสารอ้างอิง (บรรณานุกรม) อ่านข้อมูลใน ภาคผนวก สามารถศึกษาเพิ่มเติมได้

(กำหนดส่งภายในวันที่ 23 พ.ย. 2568 เวลา 24.00 น.) ส่งเป็นไฟล์ PDF ในระบบ e-learning

** กิจกรรมที่ 2 (10 คะแนน)

อ่านบทความเรื่อง “แนวโน้ม ESG ปี 2568 ในโลกที่เอียงขวา” แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

1. กรณีแนวโน้ม ESG ปี 2568 ในโลกที่เอียงขวาในบทความนี้ผลต่อการจัดการธุรกิจ และสิ่งแวดล้อมอย่างไร

2. เสนอแนะแนวทางความสำเร็จของธุรกิจตามการดำเนินการตาม ESG เพื่อขับเคลื่อนสู่ความยั่งยืน

เขียนตอบคำถามเป็นรายข้อ ในการตอบสามารถค้นคว้าข้อมูลเอกสารอ้างอิงได้ โดยให้แสดงรายการอ้างอิงไว้ท้ายคำตอบด้วย เขียนตอบคำถามเป็นรายข้อ ในการตอบสามารถค้นคว้าข้อมูลเอกสารอ้างอิงได้ โดยให้แสดงรายการอ้างอิงไว้ท้ายคำตอบด้วย อ่านข้อมูลใน ภาคผนวก สามารถศึกษาเพิ่มเติมได้

(กำหนดส่งภายในวันที่ 21 ธ.ค. 2568 เวลา 24.00 น.) ส่งเป็นไฟล์ PDF ในระบบ e-learning

1. รายละเอียดชุดวิชา

1.1 คำอธิบายชุดวิชา

องค์ประกอบและปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการจัดการ ตลอดจนความรับผิดชอบของนักบริหาร ต่อสังคม การวิเคราะห์ปัญหาทางด้านการจัดการ และแนวทางแก้ปัญหา การใช้กรณีศึกษาหรือวิธีการอื่น เพื่อการนำความรู้ความเข้าใจหลักการบริหารมาประยุกต์ใช้

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สามารถนำความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบและปัจจัยสำคัญๆ หลักการจัดการมาประยุกต์ใช้
2. เพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญของความรับผิดชอบของนักบริหารที่พึงมีต่อสังคม
3. เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหามาใช้ในการดำเนินงาน

1.3 รายชื่อหน่วยการสอน

หน่วยที่ 1 ประเด็นการจัดการสมัยใหม่

หน่วยที่ 2 ธุรกิจกับสภาพแวดล้อม

หน่วยที่ 3 การจัดการเพื่อความเป็นเลิศ

หน่วยที่ 4 การจัดการเพื่อความยั่งยืนและเศรษฐกิจพอเพียง

- หน่วยที่ 5 การวางแผนธุรกิจ
- หน่วยที่ 6 การสื่อสารธุรกิจและการจูงใจ
- หน่วยที่ 7 การจัดโครงสร้างองค์การสมัยใหม่
- หน่วยที่ 8 ภาวะผู้นำและการจัดการทีมงาน
- หน่วยที่ 9 วัฒนธรรมองค์การและจริยธรรมทางธุรกิจ
- หน่วยที่ 10 การจัดการความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจ
- หน่วยที่ 11 การจัดการคุณภาพโดยรวม
- หน่วยที่ 12 การจัดการการดำเนินงานในยุคดิจิทัล
- หน่วยที่ 13 การจัดการความเสี่ยง
- หน่วยที่ 14 การจัดการการตลาดแบบองค์รวม
- หน่วยที่ 15 การจัดการเทคโนโลยีและนวัตกรรม

2. วิธีการศึกษา

2.1 การเตรียมตัวของนักศึกษา

2.1.1 การวางแผนการศึกษา

- นักศึกษาควรใช้เวลาศึกษาประมวลสาระและแนวการศึกษาชุดวิชาสัมมนาการจัดการทั่วไปจำนวน 10 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
- ทำกิจกรรมตามที่กำหนดให้ในกิจกรรม e-learning ให้ส่งคำตอบนักศึกษารายบุคคลจำนวน 3 กิจกรรม ภายใน เวลา 24.00 น. ของวันอาทิตย์ในตารางที่กำหนด
- ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

2.1.2 จัดทำตารางการศึกษาตลอดภาคการศึกษา

2.1.3 จัดทำตารางเรียนประจำสัปดาห์

2.2 การดำเนินการศึกษา

2.2.1 ศึกษาและดำเนินตามแผนกิจกรรมการศึกษา

2.2.2 ศึกษาประมวลสาระ หรือ แนวการศึกษา

2.2.3 ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมตามแหล่งค้นคว้าต่างๆ

2.2.4 ทำกิจกรรมที่กำหนดให้ในหัวข้อ 2.3

2.2.5 เข้าร่วมสัมมนาเสริมตามวัน เวลา และสถานที่ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

2.2.6 ทำกิจกรรมใน e-learning

2.2.7 งานที่กำหนดให้ทำในการสัมมนาเสริม

นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนชุดวิชาในแต่ละกลุ่ม e-learning ต้องจัดกลุ่มๆ ละ 2-4 คน เลือกหัวข้อที่จะทำรายงาน 1 หัวข้อต่อไปนี้ (แต่ละกลุ่มหัวข้อไม่ซ้ำกัน)

1. การจัดการธุรกิจในยุคหลังโควิด-19
2. AI และเทคโนโลยีสำหรับการบริหารธุรกิจ
3. การสร้างวัฒนธรรมองค์การ
4. การจัดการการเปลี่ยนแปลงและการจัดการนวัตกรรม
5. การจัดการธุรกิจเพื่อความยั่งยืนและความรับผิดชอบต่อสังคม

โดยให้อธิบายเกี่ยวกับ หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และ กรณีศึกษาในปัจจุบัน อย่างน้อย 2 ศักยภาพ พร้อมถอดบทเรียนของกรณีศึกษานั้น สมาชิกในกลุ่มย่อยนำเสนอรายงานกลุ่มละไม่เกิน 1 ชม 30 นาที

3. กำหนดการสัมมนาเสริม

1 ครั้ง 2 วัน 12 ชั่วโมง โดยกำหนดให้มีการสัมมนาเสริมผ่านระบบ MS Teams ดังนี้

รอบที่ 1 วันที่ 27-28 ธ.ค. 2568 จำนวน 3 กลุ่ม ผู้สอน ผศ.ดร.สุรเดช หวังทอง ผศ.ดร.วราภรณ์ สุขแสนชนานันท์ และ อ.ดร.กัลยณัฐ กิตติพงษ์พิทยา, วันที่ 24-25 ม.ค. 2569 จำนวน 1 กลุ่ม ผู้สอน อ.ดร.กัลย์ ปิ่นเกษร

ในการสัมมนาเสริม วันแรกให้นักศึกษานำเสนองานที่กำหนดให้ทำในการสัมมนาเสริม ในช่วง 9.00-12.00 น. จนถึงวันที่สองเวลา 12.00 น. หลังจากนั้นอาจารย์ผู้สอนจะสรุปประเด็น แนะนำเตรียมตัวสอบ (เวลายืดหยุ่นตามอาจารย์ผู้สอนของแต่ละกลุ่ม)

สมาชิกในกลุ่มย่อยนำเสนอรายงานกลุ่มละไม่เกิน 1 ชม 30 นาที ในการนำเสนอ ขอให้นักศึกษาจัดทำ Power Point Presentation / Canva เพื่อนำเสนอ เอกสารรายงานนำเสนอและเอกสารรายงานกลุ่ม จำนวน 15-20 หน้า (A4) ในรูปแบบ File PDF ในระบบ Microsoft Team ของกลุ่มอาจารย์ผู้สอน ในวันสัมมนาเสริม นั้น

4. การประเมินผลการศึกษา

การประเมินผลการศึกษาชุดวิชาสัมมนาการจัดการทั่วไป ประเมินจากผลงานการเข้าร่วมสัมมนาร้อยละ 50 และประเมินจากการสอบไล่ประจำภาคการศึกษาร้อยละ 50

- 1) การทำกิจกรรม e – learning กำหนดคะแนนเต็ม 20 คะแนน (ชิ้นงานละ 10 คะแนน)
- 2) การสัมมนาเสริม กำหนดคะแนนเต็ม 10 คะแนน (เข้าห้องเรียน)
- 3) งานที่กำหนดให้ทำ กำหนดคะแนนเต็ม 20 คะแนน (รายงาน 10 คะแนน และนำเสนอ 10 คะแนน)

ภาคผนวก

กิจกรรมที่ 1

แนวโน้มเศรษฐกิจไทยปี 2568 ปัจจัยเสี่ยงและโอกาสของธุรกิจ

ดร. นเรนทร์ ชุติจิรวงศ์

ผู้อำนวยการบริหาร | Clients & Markets

Deloitte Thailand

ทิศดา แสงมานะเจริญ

เจ้าหน้าที่ที่ปรึกษาอาวุโส | Clients & Markets

Deloitte Thailand

ยังคงเป็นที่ถกเถียงกันว่าเศรษฐกิจไทยในปี “งูเล็ก” จะเผชิญกับความท้าทายมากกว่าปี “งูใหญ่” ที่ผ่านมาหรือไม่ หากย้อนกลับไปในปี 2533 ประเทศไทยเคยมีอัตราการเติบโตของ GDP สูงสุดในภูมิภาคอาเซียนที่ 11% โดยมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยระหว่างปี 2533 ถึง 2538 อยู่ที่ 8.7% ขณะที่อาเซียนมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยที่ 5.6% อย่างไรก็ตาม หลังจากเกิดวิกฤตต้มยำกุ้ง อัตราการเติบโตของเศรษฐกิจไทยเริ่มลดลงและต่ำกว่าหลายประเทศในอาเซียน โดยในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา (2557 ถึง 2566) GDP ของไทยเติบโตเพียง 1.8% ขณะที่อาเซียนมีการเติบโตมากกว่า 3.7%

ในส่วนของอัตราเงินเฟ้อรายเดือน ประเทศไทยยังคงสามารถควบคุมได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่เคยมีอัตราเงินเฟ้อสูงถึง 11% นับตั้งแต่เกิดวิกฤตต้มยำกุ้งจนถึงปัจจุบัน ขณะที่ประเทศอินโดนีเซียและเวียดนามเคยเผชิญกับปัญหาเงินเฟ้อที่สูงกว่า 80% ในปี 2541 และกว่า 28% ในปี 2553 ตามลำดับ ทั้งนี้ธนาคารแห่งประเทศไทยคาดการณ์ว่า อัตราเงินเฟ้อทั่วไปในปี 2567 อาจเติบโตเพียง 0.4% แต่จะเริ่มเข้ากรอบเป้าหมายที่ 1.1% ในปี 2568

อัตราเงินเฟ้อในระดับต่ำดังกล่าว บวกกับการปล่อยสินเชื่อที่เข้มงวด และการปรับลดอัตราดอกเบี้ยอีกครั้งของธนาคารกลางสหรัฐฯ ในเดือนธันวาคม 2567 ทำให้เกิดการคาดการณ์ว่าธนาคารแห่งประเทศไทยอาจพิจารณาปรับลดอัตราดอกเบี้ยลงอีกในอนาคต แม้จะมีการปรับลดไปครั้งหนึ่งแล้วเมื่อเดือนตุลาคม 2567 ทั้งนี้ หนี้ครัวเรือนไทยปรับฤดูกาล ณ ไตรมาส 2 ปี 2567 ยังสูงถึง 89.8% ต่อ GDP โดยกว่า 28% เป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ข้อมูลจากเครดิตบูโรยังระบุว่ายอดหนี้เสีย ณ เดือนกันยายน 2567 สูงถึง 1.2 ล้านล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้น 14% เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน การปรับอัตราดอกเบี้ยส่งผลกระทบต่อทิศทางของค่าเงินบาท หากค่าเงินบาทอ่อนค่าลง จะส่งผลดีต่อภาคการส่งออกเนื่องจากผู้ส่งออกจะได้รับรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากการขายสินค้าในตลาดต่างประเทศ

ดร. นเรนทร์ ชุติจิรวงศ์ ผู้อำนวยการบริหาร Clients & Markets ดีลอยท์ ประเทศไทย ให้ข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า ประเทศสวิตเซอร์แลนด์กำลังมีบทบาทสำคัญมากขึ้นในฐานะตลาดส่งออกของไทย โดยข้อมูลจากสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ ระบุว่า ในช่วง 10 เดือนแรกของปี 2567 ประเทศไทยได้ส่งออกไปยังสวิตเซอร์แลนด์มูลค่ากว่า 3,600 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งเพิ่มขึ้น 5% เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน นอกจากนี้ สวิตเซอร์แลนด์มีแนวโน้มที่จะเป็นคู่ค้าลำดับที่สองของไทยในยุโรป ขณะเดียวกันยังมีการเจรจาเกี่ยวกับความร่วมมือทางการค้าและการลงทุนระหว่างไทยและสวิตเซอร์แลนด์ ในกรอบการเจรจา Free Trade Agreement ระหว่างไทยและสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป (EFTA) ซึ่งรวมถึงประเทศสวิตเซอร์แลนด์ด้วย

ทิศดา แสงมานะเจริญ เจ้าหน้าที่ที่ปรึกษาอาวุโส Clients & Markets ดีลอยท์ ประเทศไทย กล่าวเพิ่มเติมว่า อย่างไรก็ตาม นโยบายทรมป์ 2.0 ที่เพิ่มความเสี่ยงทางการค้าโลกจะเป็นปัจจัยสำคัญที่

ประเทศไทยและผู้ส่งออกต้องติดตามอย่างใกล้ชิด เนื่องจากอาจส่งผลให้เกิดการขึ้นภาษ้นำเข้าสินค้าจากไทย โดยในปี 2566 ประเทศไทยมีการส่งออกไปยังสหรัฐอเมริกาเป็นมูลค่ากว่า 48,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือประมาณ 17% ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด และเพิ่มขึ้นเป็นสัดส่วนกว่า 18% ในช่วง 10 เดือนแรกของปี 2567 ดังนั้น การเพิ่มภาษีดังกล่าวจึงอาจส่งผลกระทบต่อ การส่งออกและเศรษฐกิจของ ไทยอย่างมีนัยสำคัญ

ทั้งนี้ ดีลอยท์มองว่า ในสถานการณ์เศรษฐกิจไทยที่เต็มไปด้วยความไม่แน่นอน การบริโภคจากภาคเอกชนและการท่องเที่ยว ยังคงเป็นปัจจัยขับเคลื่อนหลักสำหรับการเติบโตของ GDP ในปี 2568 ข้อมูลจาก สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) ชี้ให้เห็นว่า ประเทศไทยควรพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพภูมิอากาศที่ร้อนขึ้น โดยมีความเสี่ยงที่จะสูญเสียรายได้มากกว่า 60,000 ล้านบาทต่อปี จากผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อเป็นการตอบสนองต่อความท้าทายนี้ การส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ เช่น การพัฒนามหรสพ พิพิธภัณฑ์ และดนตรีในร่ม เป็นแนวทางที่สำคัญ นอกจากนี้ สถานที่กลางแจ้งควรมีการจัดเตรียมด้านแสงสว่างและการคมนาคมที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถปรับเวลาการท่องเที่ยวให้หลีกเลี่ยงช่วงเวลาที่อากาศร้อนจัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกเหนือจากมุมมองด้านเศรษฐกิจแล้ว ในส่วนของด้านธุรกิจต่างๆ ดีลอยท์สรุปความท้าทายสำคัญในปี 2568 ดังนี้

1. ความผันผวนของห่วงโซ่อุปทาน ความตึงเครียดทางภูมิรัฐศาสตร์ ปัญหาด้านสภาพภูมิอากาศ และการขาดแคลนทรัพยากรมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการดำเนินงานของธุรกิจ ซึ่งจำเป็นต้องมีแนวปฏิบัติที่ยืดหยุ่นและสามารถปรับตัวได้ รวมถึงการนำเทคโนโลยีการคาดการณ์มาใช้เพื่อลดความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพ
2. แรงกดดันด้านความยั่งยืน บริษัทต่างๆ ต้องสร้างสมดุลระหว่างผลกำไรกับความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคและข้อบังคับทางกฎหมาย ภายใต้การตรวจสอบจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เพิ่มขึ้น
3. การผสมรวม AI และการพัฒนาทักษะใหม่ของแรงงาน การนำระบบ AI ขั้นสูงมาใช้ ควบคู่กับการจัดการปัญหาด้านอคติ ความเป็นส่วนตัวของข้อมูล และการอัตโนมัติ จำเป็นต้องสร้างสมดุลระหว่างการกำกับดูแลของมนุษย์กับนวัตกรรม การพัฒนาทางเทคโนโลยีที่รวดเร็วจำเป็นต้องมีการยกระดับทักษะแรงงานอย่างมาก ซึ่งก่อให้เกิดช่องว่างด้านความสามารถและความท้าทายในการรักษาบุคลากรในองค์กร

“การเติบโตของ AI แบบ Agentic ถือเป็นแนวโน้มสำคัญในวงการ AI ที่ช่วยส่งเสริมการตัดสินใจแบบอัตโนมัติและมีเป้าหมายที่ชัดเจน นอกเหนือจากการสร้างเนื้อหา ระบบเหล่านี้ยังช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ส่งเสริมนวัตกรรม และยกระดับการทำงานร่วมกันระหว่างมนุษย์กับเครื่องจักร โดย AI แบบ Agentic แตกต่างจาก Generative AI ที่มุ่งเน้นการดำเนินกิจกรรมที่ซับซ้อนเพื่อบรรลุเป้าหมายเฉพาะ โดยอาศัยการเรียนรู้ของเครื่องและระบบอัตโนมัติ” ดร. นเรนทร์ กล่าว

การประยุกต์ใช้ AI แบบ Agentic ครอบคลุมถึงการบริการลูกค้า การผลิต การขาย และการดูแลสุขภาพ ซึ่งนำเสนอความเชี่ยวชาญเฉพาะทางของแรงงาน นวัตกรรม และความน่าเชื่อถือ อย่างไรก็ตาม ยังคงมีความท้าทายในด้านการประสานงานของทีมงาน การปรับระดับความไว้วางใจ และการกำหนดเป้าหมายความสำเร็จ ซึ่งต้องอาศัยเป้าหมายที่ชัดเจน บทบาทของทีมงานที่มีประสิทธิภาพ และ

การกำกับดูแลที่สมดุล เพื่อปลดล็อกศักยภาพการเปลี่ยนแปลงของ AI แบบ Agentic และจัดการความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องในขณะเดียวกัน

*** กิจกรรมที่ 1 (10 คะแนน)**

อ่านบทความเรื่อง “แนวโน้มเศรษฐกิจไทยปี 2568 ปัจจัยเสี่ยงและโอกาสของธุรกิจ” แล้วจัดทำบทวิจารณ์แสดงความคิดเห็นของนักศึกษาต่อเนื้อหาบทความ ว่านักศึกษาเห็นปัจจัยเสี่ยงเรื่องที่สำคัญอะไรบ้าง และข้อมูลจากบทความนั้นทำให้มีช่องทางในการจัดการธุรกิจและลงทุนอย่างไรบ้าง บทวิจารณ์ควรมีความยาวประมาณ 5-10 หน้ากระดาษ พร้อมกับการจัดทำรายการเอกสารอ้างอิง (บรรณานุกรม) ด้วย ส่งในระบบ e-learning

กิจกรรมที่ 2

แนวโน้ม ESG ปี 2568 ในโลกที่เอียงขวา

ปฏิเสธไม่ได้ว่า ความเคลื่อนไหวเรื่องสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล (Environmental, Social and Governance: ESG) จากที่เป็นการขับเคลื่อนในแวดวงตลาดทุนที่มีความมุ่งประสงค์ให้บริษัทที่ลงทุน ดำเนินกิจการให้มีกำไรที่ดีพร้อมกับดูแลสังคมและสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้นไปด้วย ได้ก่อกำลังขึ้นจนพัฒนาเป็นวาระที่มีความเกี่ยวข้องกับฝ่ายการเมือง เนื่องจากการกำหนดนโยบายมหภาคด้าน ESG มีผลต่อทิศทางความเป็นไปของเศรษฐกิจโดยรวม

จุดเปลี่ยนสำคัญ คือ การที่สหรัฐอเมริกา ซึ่งนำโดยประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ ที่มาจากพรรคฝ่ายขวา ประกาศจุดยืนชัดเจนต่อเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้วยการยกเลิกและปรับรื้อกฎระเบียบทางสิ่งแวดล้อมหลายเรื่อง รวมทั้งหันกลับมาสนับสนุนการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิล หรือการออกนโยบายรับรองเพศสภาพเพียงสองเพศ ซึ่งส่งผลต่อแนวทางความหลากหลาย ความเป็นธรรม และไม่ปิดกัน (DEI) ทางสังคม หรือการออกคำสั่งให้อัยการสูงสุดยุติการบังคับใช้กฎหมายการทุจริตในต่างประเทศ (FCPA) ซึ่งเป็นความเสี่ยงทางธรรมาภิบาลที่กระทบต่อธุรกิจเป็นลูกโซ่ เป็นต้น

สำหรับในสหภาพยุโรป นับจากผลการเลือกตั้งสภายุโรปเมื่อกลางปีที่แล้ว ที่พรรคขวากลางได้ครองที่นั่งมากที่สุดและพรรคขวาจัดได้ที่นั่งเพิ่มขึ้น ก็มีสัญญาณการปรับนโยบายทางสิ่งแวดล้อมจากเขียวเข้มมาเป็นเขียวอ่อน ในรูปแบบของการเลื่อนหรือชะลอการบังคับใช้กฎหมาย เช่น การเลื่อนใช้ข้อบังคับว่าด้วยสินค้าที่ปลอดจากการทำลายป่า (EUDR) หรือการลดความเข้มงวดของกฎหมาย เช่น การผ่านบทบัญญัติว่าด้วยการตรวจสอบสถานะความยั่งยืนของกิจการ (CSDDD) ที่ปรับลดจำนวนและเงื่อนไขของกิจการที่เข้าข่ายต้องปฏิบัติตามลง ล่าสุด สภายุโรปกำลังจะออกข้อบังคับสารพัน (Omnibus Regulation) ที่จะควบรวบกฎหมาย 3 ฉบับ ได้แก่ ข้อบังคับอนุกรมวิธานแห่งสหภาพยุโรป (EU Taxonomy) ที่ประกาศใช้เมื่อปี ค.ศ. 2020 ซึ่งใช้แบ่งหมวดหมู่กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน บทบัญญัติว่าด้วยการรายงานความยั่งยืนของกิจการ (CSRD) ที่ประกาศใช้เมื่อปี ค.ศ. 2022 ซึ่งใช้กำหนดรูปแบบการรายงานที่มีใช้ทางการเงินของบริษัท และบทบัญญัติว่าด้วยการตรวจสอบสถานะความยั่งยืนของกิจการ (CSDDD) ที่ประกาศใช้เมื่อปี ค.ศ. 2024 ซึ่งกำหนดให้บริษัทต้องตรวจสอบผลกระทบทางลบด้านสิทธิมนุษยชนและด้านสิ่งแวดล้อมในห่วงโซ่คุณค่า พร้อมกับการออกแนวทางที่จะทำให้การปฏิบัติตามกฎหมายทั้งสามฉบับนี้ง่ายขึ้นด้วย

สถานการณ์ที่ทั้งสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป ต่างกำลังปรับรื้อนโยบายและกฎหมายให้เอื้อประโยชน์และมุ่งเสริมสร้างขีดความสามารถทางการแข่งขันแก่ประเทศของตน ปีบั่นให้รัฐบาลจีน ต้องหันมากระชับความร่วมมือกับภาคเอกชนในประเทศ โดยเฉพาะบริษัทขนาดใหญ่สัญชาติจีนที่มีทรัพย์สินทางปัญญาและเทคโนโลยีซึ่งสามารถต่อกรกับประเทศตะวันตก โดยเมื่อเร็ว ๆ นี้ จีนได้มีการจัดเวทีพบปะระหว่างผู้นำรัฐบาลกับผู้นำภาคเอกชน เพื่อรวมกำลังกันในการพัฒนาเศรษฐกิจให้แข็งแกร่งและยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน ด้วยข้อได้เปรียบในระบบสังคมนิยมที่มีเอกลักษณ์เฉพาะของจีน เมื่อโลกมิได้เสรี ด้วยอิทธิพลของโลกาภิวัตน์ ที่ทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายเงินทุน แรงงาน เทคโนโลยี และข้อมูลได้ดั้งเดิม แต่เกิดการแบ่งขั้วภูมิภาค การปกป้องเทคโนโลยี การแยกห่วงโซ่อุปทานโดยมีประโยชน์ (ทางเศรษฐกิจและสังคม) ของประเทศตนเป็นที่ตั้ง ทำให้ประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นต่อโลกโดยรวม (โดยเฉพาะทางสิ่งแวดล้อม) จะถูกลำดับความสำคัญให้เป็นเรื่องรองอย่างหลีกเลี่ยงมิได้

ภาคธุรกิจ โดยสัญญาตาม มีได้ต้องการที่จะอยู่ท่ามกลางความขัดแย้งระหว่างชั่ว หรืออยู่ในสถานการณ์ที่จุดรั้งการเติบโตของธุรกิจ หรือเป็นอุปสรรคต่อการแสวงหากำไร ฉะนั้น การปรับตัวเพื่อให้กิจการมีโอกาสในการสร้างรายได้ไม่ว่าจะอยู่ภายใต้สถานการณ์ใด จึงเป็นสิ่งที่ทุกธุรกิจมุ่งหมายให้เกิดขึ้น โดย 3 แนวโน้มสำคัญด้าน ESG ที่จะเกิดขึ้น นับจากปี ค.ศ. 2025 ได้แก่

1) หลายธุรกิจจะได้านิสงส์จากการผ่อนคลายกฎระเบียบทางสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะปลดภาระการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม ทำให้กิจกรรมและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่ต้องทำเพื่อสิ่งแวดล้อม มีแนวโน้มลดลง

2) ธุรกิจจะต้องมีความสามารถในการจัดทำกลยุทธ์องค์กรที่คำนึงถึงการเติบโตซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับประเด็นภูมิรัฐศาสตร์ และพัฒนาขีดความสามารถในการเข้าถึงห่วงโซ่อุปทานโลกที่ไม่จำกัดชั่ว

3) การนำประเด็น ESG มาใช้เพิ่มโอกาสในการสร้างมูลค่าจากกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย นอกเหนือจากการหารายได้กับกลุ่มลูกค้าจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์และบริการที่คำนึงถึงประเด็น ESG เพื่อนำไปสู่การสร้างผลตอบแทนที่ยั่งยืนแก่ผู้ถือหุ้น

เห็นได้ว่า ESG มิใช่เครื่องมือที่ใช้เพียงจัดการความเสี่ยง แต่สามารถใช้เพื่อสร้างโอกาสที่มากับปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ทั้งการเพิ่มผลิตภาพ (Productivity) และความสามารถในการทำกำไร (Profitability) จากการใช้ประโยชน์ในประเด็นด้าน ESG ที่สอดคล้องกับบริบทของกิจการ เกิดเป็นผลดีทั้งกับกิจการและผู้มีส่วนได้เสียในลักษณะ “Who cares earns” (ยิ่งใส่ใจ ยิ่งได้รับ) การดำเนินการดังกล่าว จำเป็นที่ธุรกิจต้องมีกระบวนทัศน์ (Paradigm) สำหรับใช้วางแผนขับเคลื่อนองค์กร ที่ซึ่งกิจการสามารถผนวกเรื่องความยั่งยืนเข้าเป็นเนื้อเดียวกับการดำเนินธุรกิจ โดยในคอลัมน์นี้จะได้นำเสนอกรอบความคิดและทิศทาง ESG ที่ใช้ในการปรับแนวและจุดเน้นขององค์กรให้สอดคล้องกับขีดความสามารถของกิจการ เพื่อขับเคลื่อนสู่ความยั่งยืนอย่างมีประสิทธิภาพในโอกาสต่อไป

**** กิจกรรมที่ 2 (10 คะแนน)**

อ่านบทความเรื่อง “แนวโน้ม ESG ปี 2568 ในโลกที่เอียงขวา” แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

1. กรณีนแนวโน้ม ESG ปี 2568 ในโลกที่เอียงขวาในบทความนี้ ผลต่อการจัดการธุรกิจ และสิ่งแวดล้อมอย่างไร
2. เสนอแนะแนวทางการสำเร็จของธุรกิจตามการดำเนินการตาม ESG เพื่อขับเคลื่อนสู่ความยั่งยืน

เขียนตอบคำถามเป็นรายข้อ ในการตอบสามารถค้นคว้าข้อมูลเอกสารอ้างอิงได้ โดยให้แสดงรายการอ้างอิงไว้ท้ายคำตอบด้วย